

RÂNDUIALA
SFINTEI SPOVEDANII
*
CANOANE DE POCĂINȚĂ

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2019

CUPRINS

RÂNDUIALA SFINTEI SPOVEDANII	
POVĂȚUIRE	5
REGULĂ	15
RUGĂCIUNI ÎNAINTE DE SPOVEDANIE	19
RUGĂCIUNI DUPĂ SPOVEDANIE	31
CANON DE POCĂINȚĂ CĂTRE DOMNUL NOSTRU IISUS HRISTOS	36
CANON DE BUCURIE CĂTRE PREASFÂNTA NĂSCĂTOARE DE DUMNEZEU	60
CANON DE RUGĂCIUNE CĂTRE ÎNGERUL PĂZITOR AL VIEȚII OMULUI	79
CANON DE RUGĂCIUNE CĂTRE SFINȚII ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIIL ȘI CĂTRE TOATE PUTERILE CEREȘTI	107

**CANON DE RUGĂCIUNE AL SFINTEI
ȘI DE VIAȚĂ PURTĂTOAREI CRUCI 124**

**CANON DE RUGĂCIUNE CĂTRE
PUTERILE CEREȘTI ȘI CĂTRE
TOȚI SFINȚII 143**

RÂNDUIALA SFINTEI SPOVEDANII

POVĂȚUIRE*

Spovedania este Sfânta Taină prin care credinciosul primește de la Însuși Dumnezeu iertarea păcatelor mărturisite duhovnicului, cu zdrobire de inimă.

Mântuitorul a făgăduit această Taină Sfinților Apostoli când le-a spus: „Adevăr grăiesc vouă: oricâte veți lega pe pământ vor fi legate în cer și oricâte veți dezlega pe pământ

* *Învățătura de credință ortodoxă*, Editura Doxologia, Iași, 2009, pp. 175-176 și 321-323.

vor fi dezlegate în cer” (Matei 18, 18; cf. 16, 19). El a instituit-o după sfânta Sa Înviere prin cuvintele: „Luați Duh Sfânt; cărora le veți ierta păcatele, le vor fi iertate, și cărora le veți ține, vor fi ținute” (Ioan 20, 22-23). Puterea de a lega și a dezlega păcatele o are numai Mântuitorul nostru Iisus Hristos, cum a dovedit-o cu prilejul minunilor Sale (Luca 5, 20), dar El a dat această putere și Apostolilor (Ioan 20, 21-23) și, prin aceștia, episcopilor și preoților. Pocăința predicată de Sfântul Ioan Botezătorul și mărturisirea păcatelor care aveau loc atunci (Marcu 1, 4-5) au prevestit spovedania și pocăința creștină.

Condițiile iertării păcatelor prin Taina Pocăinței sunt: adâncă *părere de rău* pentru păcatele săvârșite,

mărturisirea lor duhovnicului, cu *ho-tărârea de a nu mai greși, credința pu-ternică în Hristos și nădejdea în îndurarea Lui.*

Dezlegarea este iertarea desă-vârșită a păcatelor și reșezarea celui ce se pocăiește sub puterea harului. Numai episcopul și preotul au puterea și dreptul de a dezlega păcatele, căci numai Apostolilor și urmașilor lor, episcopii și preoții, le-a dat Hristos puterea și porunca de a lega și a dezlega păcatele oame-nilor (*cf. Matei 18, 18; Ioan 20, 21-23*). Canonul 102 Trulan prevede obli-gația preoților de a cerceta felul greșelilor mărturisite, pentru a pre-scrie leacuri potrivite.

Iată ce zice Sfântul Ioan Gură de Aur despre puterea de a dezlega,

încredințată preoților: „Locuitori ai pământului și ducându-și viața pe el, preoții au fost cinstiți cu încrederea de a administra cele cerești; ei au primit puterea pe care Dumnezeu nici Îngerilor și nici Arhanghelilor n-a dat-o. Acestora nu li s-a spus: «Câte veți lega pe pământ vor fi legate și în ceruri și câte veți dezlega pe pământ vor fi dezlegate și în ceruri». Stăpânitorii pământului au puterea de a lega, dar numai trupurile. Însă lanțul pe care Dumnezeu l-a dat preoților atinge sufletul și e lung până la ceruri. Cele ce fac preoții aici jos, Dumnezeu le întărește sus și Stăpânul aprobă hotărârea servilor Săi. Ce altceva le-a dat decât puterea cerească? «Căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate,

și cărora le veți ține, vor fi ținute» (Ioan 20, 23). Ce autoritate ar putea fi mai mare decât aceasta: Tatăl a dat Fiului toată judecata (cf. Ioan 5, 22). Iar eu văd că toată această putere a fost dată preoților de către Fiul”.

Preotul deține această putere în virtutea harului hirotoniei în treapta de preot, iar dreptul de a pune în lucrare această putere îl are prin *hirotesia* în duhovnic. Este bine să nu schimbăm duhovnicul decât la caz de mare nevoie, de pildă, când se schimbă preotul sau când ne mutăm în altă parohie.

Toți trebuie să ne spovedim, chiar și aceia cărora ni se pare că nu greșim și nu păcățuim cu nimic. Așa ne învață Sfântul Ioan Evanghelistul, ucenicul cel iubit al Domnului: „Dacă

zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este întru noi. Dacă mărturisim păcatele noastre, El credincios este și drept ca să ne ierte nouă păcatele și să ne curățească pe noi de toată nedreptatea” (I Ioan 1, 8-9).

Mărturisirea păcatelor înaintea duhovnicului trebuie să fie:

- a) *Completă*, adică să cuprindă toate păcatele săvârșite după botez sau de la ultima spovedanie, și să nu ascundă nimic din cele făptuite;
- b) *Sinceră* și făcută *de bunăvoie*;
- c) *Secretă* (făcută în taină);
- d) *Cu umilință* și *cu zdrobire de inimă*, cu părere de rău pentru păcatele săvârșite și cu dorința sinceră

de a nu le mai face. Simpla mărturisire sau înșirare a păcatelor fără pocăință adevărată și fără hotărâre de îndreptare nu aduce iertarea păcatelor, căci zice Domnul: „De nu vă veți pocăi, toți veți pieri la fel” (Luca 13, 5). Totul este ca, de la o mărturisire până la alta, creștinul să se ostenească a-și îndrepta cât mai mult viața, desăvârșindu-se mereu în virtute.

Spovedania nu este legată de anumite termene sau soroace din cursul anului. Putem alerga la duhovnic *ori de câte ori și oricând simțim nevoia* de a ne ușura sufletul de povara păcatelor sau de a primi mângâierea harului și nădejdea iertării. Cu cât ne spovedim mai des, cu atât este mai bine pentru curățirea sufletului

de păcate și pentru dobândirea puterii de a săvârși virtutea.

Este recomandat să ne cercetăm cugetul cât mai des posibil, în fiecare lună sau la 40 de zile, iar dacă acest lucru nu se întâmplă, să ne spovedim măcar în cele patru posturi: al Paștilor, al Nașterii Domnului, al Maicii Domnului și al Sfinților Apostoli. Dar să nu amânăm împlinirea acestei datorii creștinești abia în săptămâna cea din urmă a Postului, cum se întâmplă de multe ori, căci atunci și preotul este ocupat cu săvârșirea sfintelor slujbe și nici vreme de ajuns nu ne mai rămâne pentru împlinirea canonului ce ni se va da. Întrucât tot postul pentru aceea s-a și orânduit, fiind el vreme de pocăință și de îndreptare.

Locul cel mai potrivit unde se cuvine să se facă Mărturisirea este biserica, și anume înaintea icoanei Mântuitorului Hristos. Numai cei bolnavi sau cei care nu pot veni la biserică pot fi spovediți acasă la ei.

La sfârșit, dacă este cazul, preotul duhovnic îi rânduiește credinciosului un *canon* sau o *epitimie*, după felul păcatelor săvârșite. Acestea sunt mijloace de pocăință rânduite de duhovnic păcătosului care se spovedește, ca, de pildă, rugăciuni, metanii, să meargă la biserică, fapte de milostenie, posturi, înfrânări de la anumite mâncăruri sau fapte, și altele. Cea mai aspră epitimie este oprirea de la împărtășire pentru un anumit timp.

Epitimiile nu urmăresc pedepsirea păcătosului, ci ispășirea păcatelor și îndreptarea lui; ele sunt ajutoare, exerciții de întărire în virtute și de îndepărtare de păcat.

